

Latweefchu Awises.

Ar augstas Geweschanas = Kummisiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 44. Zettorsdeena Imâ Novembera 1828.

P e h t e r b u r g è 25tâ Oktobra.

Kreewu Keisera nams ne dohmajoht lohti apbehdinahs tappis. Ta Keiserissa Augstiba, ta Keiserene Maria Weodorowna pehz gruhtas slimmibas no mas deenahm tai naakti no 23schas us 24tu Oktobera deenu no schihs pafaules atschkhrusees. Ar wahrdeem newarr isteift tahs leelas behdas muhsu Keisera, tahs Keiserenes Aleksandra Weodorownas un tahs augstas Keisera zilts. Wissi ustizzigi pawalstneeki zaur scho behdigu notifkumu gauschi firdis satribzinajuschees, us ifkatru waigu ta firfiniga beswiltiga noskumshana parahdahs. Pasaule nefad un us nekahdu Gohda-krehssi ne redseja weenu Leelmahti, kas kà Winnas bes mittefchanas labbu darriht ne peeskuse.

* * *

Wissaugstaka Pawehleschan a.

No Deewa schehlastibas

Mehs Nikolaitas Pirmais,
Keisers un Patwaldineeks wissu
Kreewu, rc. rc. rc.

Wisseem muhsu peetizzigeem pawalst-
neekem daram sinnamu.

Tam Rungam, furra rohkâ muhsu dsihwiba un mirschana stahw, irr patihkans bijis, Muhs zaur gruhtu liskeni no jauna apbehdinah. Muhs wissai mihojama mahte, ta Keiserene

Maria Weodorowna Mums atnemta tap-pusi. Weena slimmiba, kas eefahkumâ ne mas bailiga ne rahdijahs, peepeschti tik breesmiga augumâ peeauge un pabeidse tannî ohtra desmitâ un zettortâ deenâ schi mehnesccha pulksten diwi no rihtâ, Winnas dahrgu dsihwoschanu, no furras ifkatrs azzumirklis ar isdarrischanahm no angsteem tiklumem bij frehtihits. Sawâ firds noskumshana pašemnodamees appaksch teem ne-isdibbinajameem padohmeem tahs Muhs pahraudidas Deewa apgahdaschanas Mehs us Sawu mihiu tautu greechamees. Muhs behdas irr wissu muhsu ustizzigu pawalstneeku behdas un tikkai winni lihds-zeeschana Mehs atweeglofchanu warram atraſt. Muhs ne-aismirstamu mahti apraudadami, winni lihds ar Mums saweenoti, sawas Deewa luhgshanas pazillahs us to arridsan eelsch sawahm pahrimahzishanahm wisschehligu Deewu, ta Tas Winnas laipnigu dwehseli, kas wissu taifnu nomannischana un tikkumu frechts dsihwoklis bija, Sawâ flehpî usnaemtu; bet Mums un wissam Muhsu noskumshanas pilnam behdu-nammam spehku un apmeerinaschanu no aſchenes noſuhltiu. — Islaists Muhsu wirspilehtâ Pehterburgê ohtra desmitâ un zettortâ Oktobera tai gaddâ tahs schehlastibas weens tubkstohts astontinti dividefmit un ohtrâ, Muhsu waldishanas treschâ.

Appaksch teem pirmaksteem Ta Keiserissa Gohdiba ar paschu augstu rohku rakstijis:

N i k o l a i.

Mahste mahza behrnus Deewu atsikt pee
faules lehfschanas.

Nu behrni, azzis trinnat ween,
Zè buhs ko flattitees!
Lai weens no jums pehz tehwa freen,
Maug faulite udees.

Af kahda drohscha jautra ta
Eet sawā gaitinā;
Pehz reises rihtōs lehksama,
Noreetoht wakkara.

Eet ne peekuhstoht, spihdeht spihd
Pahr wissu pafauli,
Ka waijaga jeb kurru brihd,
Pasilt un karstaki.

Zà pat ween, tas ne gaddisees,
Zo deesgan noprohteet;
Lee wahgi tur, woi paschi ees,
Ja juhs tohs ne willseet.

Urr faulei newaid prahfina,
Ka zellu sinnatu;
Bet irraid weens, ka rohzina
Zo wedd kā behrnini.

Un ka tam firds irr mihliga,
Las lehti saprohtams;
Wisspahr irr winna svehtiba,
Bet pats winsch neredsams.

Wisch palibds, svehti, pefschlihri
Ikkatram lihgsmibu,
Mums pukku dahrzu eedewis
Un lohpeem gannibu.

Wisch brokastu jums dahlwina
Un pukkes wainakeem;
Juhs, ap jums mettees, pasarga
Us wisseem zettireem.

Meds, ko juhs darrait, dohmajeet,
Juhs nokohpi firsnigi;
Sinn par ko raudait, lihgsmojeet,
Juhs mihle muhschig.

Las swaigsmu pulks tur augustibā,
Ta spohscha faulite,
Ta jauka rihta blahsmina,
Ta kaidra uppite;

Schahs pukkites, schee kohzini,
Ko seedōs baltus reds,
Irr winna drehbju glihtumi,
Ar ko, deht mums, few seds.

Irr balsites, kas stahsta mums
No winna wiss pahr wiss;
Irr winna gohda atspihdums,
Irr winna altaris.

Weens leelais, pafaul' leelais nams,
Kas isteiz meisteri,
Kur wissas weetās manijams,
Ka winsch muhs apswehti.

Pats neredsams winsch pamicht sché,
Bet kad to melleset
No firds, ar gudroschanu né,
Zad gan to atrasseet.

B.r...t.

* * *

Kad Israëla kehnisch, Dahwidz, wehl gan-
nijsa farwa tehwa lohpus, Betlemes laukōs, us
winna nahze ta Kunga gars un dewe winnam
fanemt, ka ar tuhftoschu tuhftoschahm bal-
sim tahs radditas leetas isteiz ta Kunga gohdu,
ka tahs debbesu debbesi dseed un meeslojabs
winnam un tas swaigsmu pulks pakohkle austakā
skannā: „Ta Kunga waigs irr gaischums“ faule
fazzija noreetoht, un wakkara blahsma tai atbil-
deja: „es esmu ta wible no winna drahnahm.“

Tee kupli debbeschi blahsimai kraudamees wir-
su fazzija: „mehs effam winna nafts - teltis, un
tee uhdeni paddebefchōs ruhze ar pehrkonu.“ Ta
Kunga bals tohp dsirdeta us uhdeneem, tas
stiprais Deews tahs gohdibas leek pehrkonus
ruhkt, ta Kunga bals eet ar spehku, ta Kunga
bals eet ar gohdibu.

„Wisch djenahs us muhsu spahrneim,“ fazz-
zia tee stipri puhsdami wehji, un ta wehsmina
teem atbildeja: „es esmu ta Kunga dwascha, kas
spirdsinadama pill no svehtibas.“

„Schahs flawas dseefinas dsirdoht, woi mehs
palikum flussti un mehni,“ fazzija semme, un
rassa pilledama tai atbildeja: „es buhschu tew
par atspirdsinaschanu, ka tawi behrni gawile un
tawi sihdamaji seed kā rohses.“

„Mehs feedam un lihgsmojamees,“ sazzija
druwas, un wahrpas lihgodamees leelijahs:
„mehs effam ta Kunga svehtiba, ta Kunga
spehks, kas prett baddu farro.

„Mehs juhs svehtijam no augschenes,“ faz-
zija mehnes, „mehs juhs svehtijam“ atbildaja
swaigsnes, un dsissenis sazzija tschirkstedams:
„manni winsch arri svehtijis ar rassas lahfiti.“

„Winsch d'sifina mannas slahpes,“ atbildaja
breeschu-mahter. „Winsch manni spirdsimajis,“
firna sazzija lehkadama. „Un dohd mums
muhsu barribu,“ teize tee mescha svehri, „un
aptehryj muhsu jehrinus,“ tas awju pulks.

„Winsch paklausija manni, kad es biju at-
stahts,“ krauklis dseedaja krahfdams. „Winsch
paklausija manni, sazzija mescha-kasa, kad mans
laiks nahze un es weddohs ar rauftischamu.“

Uhbele uhboja un besdeliga un wissi putnini
tschuksteja fnauschoht: „mehs effam atraddusch
faru ligdu, mehs mihsam us ta Kunga altari
un sem winna spahrnu pawehni mehs fnaus-
cham salda meerā.“

„Saldā meerā“ atbildaja nakti, garri iswilk-
dama balfi, tē gailis, jaunas deenas wehstnef-
fis, dseedaja: „Juhs wahrti pazelleet juhsu
palodus un tohpeet paangstimatas juhsu pafaules
durvis; jo tas gohdibas kehnisch nahk.“ Un
faule uslehze, bet Dahwidam kad usmohdees,
tahs angstas dseefinas, ko sapni bija d'sirdejis,
skanneja aufis un firdi lihds pat winna gallain.

B. r. . t.

Teesas fludin afschanas.

Kad zaur Wentespils aprinka teesas nospreedumi
no 24tas deenas isgahiuscha mehnescha, man us-
dohts tappis, to isdallischamu tahs mannoi kohpscha-
nai ustizzetas atlikuschas mantas tahs nelaika atrait-
nes Maria Baekmann d'simiuschas Conrad usnemt tā
ka pehz tahs teesas spehku dabbujuschas noteikschanas
tahs peeminetas teesas no 19tas Aprila schi gadda
ta isdallischanas kahrtia apstiprinata tappusi, un kad
man to, ka tas notizzis, skaidri buhs parahdiht: tad
es scheit wissus un jebkurus zaur peeminetu noteik-
schamu peenemitus mantineekus un apdahwinatus tahs
preeksch-peeminetas nelaika atraitnes esmu gribbejis

ussault, lai tanni 19tā Novembera schi gabba preeksch
puusdenas pee ta kuggu timmermannu-meistera Gut-
schmidt kunga Wentespils aprinka-pilsetā fanahl un
zaur to padarra, ka es tai man no teesas notikuschas
pawehleschanas, pehz leetu atraschanas, warru paklau-
figs rahditees.

Wentespilli 8tā Oktobera 1828.

C. A. Kuwald,
no teesas eezelts aisschwetais tahs atlifikuschas
mantas tahs atraitnes Maria Baekmann.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiseriftas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
no Wirkusmuischas pagasta teesas wissi un jebkurrī
parradudeweji, kam pee tahm mantahm ta schihs
muischas fainmeeka Kurpneku Zanna, par kurra
mantahm schi pagasta teesa zaur schihs deenas spre-
dumu dehl inventariuma leetu truhkuma konkursi
spreedusi, mekleschanas un prassischanas buhtu, scheit
tohp isaizinati, lai lihds 20tu Dezembera deenu schi
gadda, kas par to heidsamu peeteikschanas terminu irr
nolikta tappusi, ar sawohm prassischanahm un winnu
parahdischanahm, ja ne gribb sawu teesu pasauhde,
preeksch scho teesu otnahk un tad to, kas pehz likku-
meem wehlehts irr, wehrā nemt.

Wirkus (Heides) muischas pagasta teesa 22tra Ok-
tobera 1828. 3

(S. W.) ††† Naike Janne, pagasta wezzakais.
(Mo. 93.) C. E. Strauß, pagasta teesas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiseriftas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu walsts u. t. j. pr.,
tohp no Suhres pagasta teesas wissi parradudeweji
ta nomirruscha Landes Mahzitaja muischas fainmeeka
Dischbelte Walt, par kurra atlifikuschahm mantahm,
dehl parradu atlhdismaschanas, zaur schihs deenas
spreedumu konkurse nolikta — zaur scheem raksteem
aizinati, pee saudeschanas sawas teesas, eelsch diwju
mehneschu starpas no appalschrakstitas deenas, un
wisswehlakais lihds to 8tu Dezembera s. g. kursch par
to weenigu un islehdamu terminu nolikta, ar fa-
wahm prassischanahm un winnu peerahdischanahm,
woi paschi, jeb zaur weetnekeem, kur tahdi wehleti,
scheitan peeteiktees un to tahlaku teesas spreedumu
nogaidiht. To buhs wehrā nemt!

Suhres pagasta teesā tanni 4tā Oktobera 1828. 2

(T. S. W.) ††† Gailekalln Janne, peefehdetais.
Fr. Grücke, pagasta teesas frihweris.

Eelsch Krohna Wirzawas fainneeka Zahlu rohbeschä, ne tahli no Rohma, irraib weena muzze filku at-rasta. Tas, kam schi muzza filku peederr, tohp zaur scho uerpafshits, few dehl winnas eelsch laiku no 6 ned-delahm pee appafsch rakstitas pagasta teesas peeteiktees, ieb sagaidhlt, kad winna Wirzawas nabbagu nammam par labbu nodohts taps.

Krohna Wirzawas pagasta teesa tann 9tā Oktoba-
hera 1828. I

(Nr. 353.) Gindul, pagasta wezzakais.
Fr. Henko, pagasta teesas frihweris.

* * *

Kad schihs basuizas dseedatais Mahrtn Freimaun, ka arridsan winna gaspasha Sapp Lihse ihfā laikā weens pehz ohtra nomirruschi, tad tas no Sasmarkes pagasta teesas scheit tohp finnams darrichts, lai winnu mantineeki wisswehlaki feschu neddelu sharpā, prohti lihds 22tru Novembera schi gadda sawu teesu pee schihs pagasta teesas mekle, jo pehz laika neweens ar sawahm prassishanahm ne taps wairs peenemts un klausichts. To buhs wehrā nemt!

Sasmarkes 10tā Oktoba-
hera 1828. 2

Gannis Rehpolt, pagasta wezzakais.
(Nr. 317.) U. Pauly, pagasta teesas frihweris.

* * *

Pehz spreediuma tahs Wezauzesmuischas pagasta teesas, tohp wissi, kam kahdas taisnas prassishanas pee teem zitkahrtigeem Wezauzes fainneekem Vungu Fahna, Bulling Indrika un Sudmallas Klahwa buhtu, kas nespelzibas dehl paschi sawas mahjas nodewuschi, un par kuxxu mantu konkurse spreesta, ar scho teesas fuddinaschanu aizinati, wisswehlaki lihds 3otu Novembera mehuescha deenu schi gadda pee schihs pagasta teesas peeteiktees, un kas wehlaki ar sawahm prassishanahm nahf, buhs klußu zeest un ne taps wairs peenemts. Wezauzes pagasta teesa 20tā Oktoba-
hera 1828. 3

(T.S. W.) Schabre Surris, pagasta wezzakais.
J. W. Schabert, pagasta teesas frihweris.

* * *

Scheitan tohp finna dohta, ka ta teesas wihra sihme no sudraba tam peefehdetajam no schahs pagasta teesas Trahne Fahsepam tai nafti no 17:as us 18tu deenu s. m. ar dauds apgehrbeem, nosagta, un tadehl ikkats tohp ussaults, scho sihmi nedf pee pirk-

schanas nedf pee pahrdothschanas bruhkeft, bet scho su-draba sihmi, ko pee saweem raksteem un sihmehm tu-lift warr pasiht, prett weenu sagaidamu pateifschanchi schinni teesā nodoht; ja ne, tad, kad dabuhs finnahn ka tihscham flehpta, schi finna wirsteefai par tahslaku nospreeschanchu taps nodohta.

Kalkuhnes pagasta teesa tai 20tā Oktoba-
hera 1828tā gaddā. 3

(Nr. 48.) Dedel Kristap, pagasta wezzakais.
Brachmann, pagasta teesas frihweris.

* * *

Scheit tohp finnams dorrichts, ka schinni pagasta tschetri neweenam peederrigi sirgi irr raddusches, prohti:

- 1) weens ruhnichts sirgs, bruhns no spalwas ar baltumian, 10 gaddu wezs;
- 2) weens melnu bruhns ruhnichts sirgs bes wissi sihmehm, 15 gaddu wezs;
- 3) weens puksa lehwe, triju gaddu wezza, ar baltu frihpi par purni, un
- 4) weens bruhns ehrselis, 4 gaddu wezs, bes sihmehm.

Lai tadehl tee, kam schee sirgi peederr, eelsch tschetrohni neddelahm no scheit appafsch rakstitas deenab scheit peeteizahs un pehz atlibdsinashanas to maksu sawus sirgus atrem, zittadi tee tai pagasta lahdei par labbu tam wairakfohlidamam uhtropē taps pahrdohti.

Lauzé 15tā Oktoba-
hera 1828.

††† Justin Tiwster, pagasta wezzakais.
(Nr. 52.) U. Jaegermann, pagasta teesas frihweris.

Zitta fluddina schana.

Eelsch tahs dsimitmuischas Leel-Bahtes, Embohtes Firspehlē, preedu malka tohp pahrdohta, diwi rubli un 25 kapeiku sudraba par assi, kas 6 pehdu garrumā un 7 pehdu augstumā un plottumā, isgahjuschā was-fara uszirsta un no mescha iswesta irr.

Kam tihk pirk, lai peeteizahs pee muischas waldischanas.

Leela Bahte 24tā Oktoba-
hera 1828. 3

Miffehfts wahrdas.

Nr. 43 pirmā lappā, Zelgarvā, beidsamā rindē ne lassi: schis stohrmis, bet: schi wehtra.

Es zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 457.